

že nalézací soud měl připustiti a hodnotiti důkaz pravděpodobnosti, neboť tu prý docela jasně jde o pranýřování zlořádů v zájmu veřejném, čímž věcně vytýká rozsudku, že se vůbec nezabýval otázkou beztretnosti obžalovaného ve smyslu Šu 4. novely. Zmateční stížnost není v tomto směru provedena podle zákona. Rozsudek neobsahuje výroku o beztretnosti podle Šu 4. novely, jak stížnost sama uznává, a nelze proto pro tento nedostatek formálního předpokladu uplatňovati hmotněprávní důvod zmatečnosti čís. 9 písm. b) Šu 281 tr. ř. Nedostatek ten bylo by lze napadati jen s hlediska čís. 5 Šu 281 tr. ř. tím způsobem, že by stěžovatel dokazoval napadenému rozsudku neúplnost v tom směru, že, ač tu byly splněny veškeré návěty § 4. tisk. nov., soud k nim nepřihlížel a proto dotyčný výrok neučinil. Zmateční stížnost sice činí ohledně otázky, zda se zdařil obžalovanému důkaz pravdy či nic, četné výtky po rozumu Šu 281 čís. 4 a 5 tr. ř., neuvádí však žádné výsledky průvodního řízení, podle nichž měl nalézací soud přijíti k názoru, že jsou tu veškeré v Šu 4 novely osvědčené návěty dány, kdyby je byl náležitě hodnotil. Stížnost zejména neuvádí žádných okolností, soudem neuvážených, z nichž by se dalo souditi na zřejmý úmysl, chrániti především veřejný zájem. To pak měl učiniti obžalovaný též zvláště proto, že v závadném článku byly uváděny též okolnosti života soukromého, ohledně nichž jest důkaz pravděpodobnosti nepřipustný. Neuplatnila tudíž stížnost zmatek podle Šu 281 čís. 5 tr. ř. v onom směru tak, jak učiniti měla.

Čís. 2679.

Podmíněné odsouzení (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

Výkon trestu z důvodu Šu 6 čís. 1 zákona lze naříditi pouze do konce zkušební doby.

Účinek podle Šu 1 odstavec druhý zákona nastává osvědčením se, nikoliv teprve výrokem soudu o osvědčení.

(Rozh. ze dne 1. března 1927, Zm I 107/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 24. června 1926, jímž bylo nařízeno podle Šu 6 čís. 1 zákona o podmíněném odsouzení čís. 562/19, by trest uložený obžalovanému podmíněně rozsudkem téhož soudu ze dne 30. května 1923 byl vykonán, jakož i potvrzujícím usnesením krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 3. srpna 1926, byl porušen zákon v ustanovení Šu 6 čís. 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., usnesení ta se zrušují a okresnímu soudu v Jindřichově Hradci se ukládá, by o tom, zda jest naříditi výkon odloženého trestu, znova rozhodl.

Důvody:

Obžalovaný byl rozsudkem okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 30. května 1923 odsouzen pro přestupky §§ 197, 461 tr. zák.

a §u 2 zákona o tul. k trestu 14denního tuhého vězení, zostřeného a do-
sazeného jedním postem; byl mu povolen podmíněný odklad trestu s lhů-
tou tří roků. Okresní soud v Jindřichově Hradci neměl v době rozsudku
po ruce trestního lístku a spokojil se údajem četnické zprávy, že obvi-
něný jest podle vlastního udání zachovalý. Po uplynutí tříleté doby zku-
šební bylo okresním soudem v Jindřichově Hradci nařízeno veřejné jed-
nání podle §u 6 čís. 1. zákona o podmíněném odsouzení čís. 562/19.
Okresní soud, zjistiv jak vyžádaným trestním lístkem tak i dotyčnými
spisy, že obviněný byl odsouzen: 1. rozsudkem okresního soudu v No-
vém Strašecí ze 16. ledna 1919 pro přestupek podle §§ 9, 197, 461 tr.
zák. do vězení na 12 hodin; 2. rozsudkem okresního soudu v Jablonci
nad Nisou ze 14. ledna 1922 pro přestupek podle §§ 183, 461, 460 tr.
zák. (§ 9 zák. čís. 471/21, 257/25) do tuhého vězení na 14 dnů; 3. roz-
sudkem okresního soudu v Unhošti z 1. října 1921 pro přestupek podle
§u 411 tr. zák., vydal usnesení, že se nařizuje, by trest obžalovanému
rozsudkem okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 30. května
1923 podmíněně uložený byl vykonán. Výrok ten jest odůvodněn tím,
že, jak nyní vyšlo na jevo, byl odsouzený již třikrát v létech 1919, 1922
a 1921 trestán pro přestupky spáchané z pohnutek nízkých a nečest-
ných, a že tedy podle §§ 2 a 6 čís. 1. zákona musil býti podmíněný od-
klad trestu zrušen. Stížnost obviněného do tohoto usnesení byla usne-
sením krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 3. srpna 1926 za-
mítnuta s poukazem na důvody napadeného usnesení.

Usnesení soudu první a druhé stolice spočívá na právně mylném vý-
kladu zákona o podmíněném odsouzení čís. 562/19 v otázce, zda soud
může naříditi výkon trestu z důvodu §u 6 čís. 1 i tehdy, kdy již zkušební
doba pro odsouzeného úspěšně uplynula. Pro kladné zodpovězení této
otázky bylo by lze uvést tyto důvody: § 6 čís. 1 nejedná vůbec o cho-
vání se odsouzeného v době zkušební, nýbrž o překážkách, jež brání po-
volení podmíněného odkladu trestu podle §u 2; nesouvisí tedy naprosto
s otázkou osvědčení, nýbrž obmezuje právoplatnost výroku, jímž byl po-
volen podmíněný odklad a to bez jakéhokoli časového omezení; vyjde-li
tedy dodatečně, kdykoliv, na jevo nepřípustnost podmíněného odkladu
výkonu trestu, mohl by nařízen býti výkon trestu, čímž stal by se bez-
předmětným též výrok o osvědčení. Instrukce zákona o podmíněném od-
souzení vylučuje však takový výklad, neboť jím by se stala celá insti-
tuce ta vratkou a byla by vyvolána právní nejistota, jež by nemohla zů-
stati bez škodlivých následků. V zájmu právní jistoty jest, by o možnosti
výkonu trestu podmíněně odloženého bylo do určité doby rozhodnuto,
a nelze připustiti, by snad po mnoha létech se objevivší překážka podle
§u 2 přivodila nejen výkon trestu, nýbrž i všechny ostatní následky od-
souzení, o němž přece podle §u 1 se již dávno má za to, že se vůbec ne-
stalo; to platí zejména pro území, v němž platí trestní zákon z roku
1852, nezající promlčení výkonu trestu. Z toho důvodu nutno vyklá-
dati předpis §u 6 čís. 1 zákona v souvislosti s ostatními odstavci tohoto
§u a s §em 1 tak, že naříditi výkon trestu podle §u 6 čís. 1 jest možno
jen tehdy, objevila-li se překážka tam uvedená dříve, než ještě nastaly
právní účinky podle §u 1 odst. druhý, tedy nejpozději do konce zkušební

doby. Směrodatným jest konec zkušební doby a nikoliv doba, kdy soud rozhoduje o osvědčení se, neboť účinek podle §u 1 odst. druhý nastává osvědčením se, a nikoliv teprve výrokem soudu o osvědčení se; záviselať by jinak možnost naříditi výkon trestu na nahodilých okolnostech nebo dokonce na průtahu soudu, kdyby zavčas o osvědčení nerozhodl. Ostatně již to, že zákon vůbec neustanovuje, do jaké lhůty má býti soudem vysloveno, že se odsouzený ve zkušební době osvědčil (neosvědčil) a do jaké lhůty má býti výkon trestu ve smyslu §u 6 zákona nařizen, nasvědčuje tomu, že věc má býti konečně vyřízena v době zkušební. Proti předčasnému, ukvapenému rozhodování o podmíněném odsouzení poskytují dostatečnou záruku ustanovení §u 7 zákona, který v druhé větě druhého odstavce výslovně na to poukazuje, že má soud, není-li možno výrok o rozhodnutí o podmíněném odsouzení (na př. proto, že je nutno konati ještě šetření) pojatai do rozsudku, rozhodnutí o něm zvláštním usnesením ve veřejném sedění. Bude proto na soudech, by při rozhodování o podmíněném odsouzení dbaly přesně tohoto ustanovení a nerozhodovaly o povolení podmíněného odkladu trestu dříve, dokud není šetření řádně a bezpečně provedeno. Správnosti názoru, že naříditi výkon trestu podle §u 6 čís. 1 zák. čís. 562/19 lze pouze do konce zkušební doby, nasvědčuje též ustanovení §u 18 zákona, kde se v druhém odstavci nařizuje dodatečný výkon odloženého trestu, dojde-li do roku po době zkušební k trestnímu řízení pro zločin spáchaný v době zkušební. Tímto ustanovením prodlužuje se výmínečně bezúčinnost uplynutí zkušební doby a nasvědčuje i tato výjimka pravidlu, že naříditi výkon trestu podle §u 6 čís. 1 zákona čís. 562/19 lze pouze do konce zkušební doby. Nařízení výkonu odloženého trestu stalo se toliko z důvodu §u 6 čís. 1 zákona, a proto okresní soud nezabýval se otázkou, zda není výkon trestu naříditi z některých jiných důvodů; nelze proto rozhodnouti ihned věcně a bylo k návrhu generální prokuratury podle §§ 33, 292 a 479 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2680.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

Pouhá skutečnost, že se důkaz pravdy nezdařil, neopodstatňuje použití přísnějšího trestu podle §u 11 (1) zákona.

Míru zadostiučinění uveřejněním rozsudku ve smyslu §u 14 (2) zákona určuje místní a zájmový okruh, v němž se cti bylo dotčeno.

Při odškodnění podle § 17 zákona nejde o soukromoprávní nároky na náhradu majetkové škody, nýbrž o odškodné za újmu na statcích nehmotných.

Ustanovení posl. odst. § 17 zákona jest použití i když zadostiučinění bylo nabízeno po provedeném nezdařeném důkazu pravdy.

V řízení o soukromé obžalobě není strana, jejíž opravný prostředek neměl úspěchu, povinna hraditi odpůrci náklady obrany (odvodu) proti onomu prostředku, není-li tu podmínek §§ 389, 390 odst. prvý tr. ř.

(Rozh. ze dne 1. března 1927, Zm II 320/26.)